

Regulacje
dotyczące handlu transgranicznego
energią elektryczną

-
- Rozporządzenie 1228/2003/WE w sprawie warunków dostępu do transgranicznych sieci przesyłowych
(Regulation 1228/2003 on conditions for access to the network for cross -border exchange in electricity)
 - Dyrektywa 2003/54 dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej
 - Ustawa - Prawo energetyczne i rozporządzenie systemowe
 - Integracja rynków w regionach
 - Inne rekomendacje, zasady i wytyczne
-

Rozporządzenie (Regulation) 1228/2003

- Obowiązuje bezpośrednio, bez konieczności implementacji do przepisów krajowych
 - Weszło w życie 1 lipca 2004 r.
 - Określa zasady wymiany transgranicznej energii elektrycznej, których celem jest rozwój konkurencji na wewnętrznym rynku energii (IEM)
 - uczciwe, oparte na kosztach, przejrzyste
 - należy unikać taryf dystansowych w WM i specjalnych opłat nakładanych na eksporterów i importerów
 - zdolności przesyłowe powinny być udostępniane na zasadach niedyskryminacyjnych w maksymalnej wielkości z zachowaniem standardów bezpieczeństwa
 - Określa m.in. zalecane sposoby wydatkowania przychodów z aukcji zdolności WM
-

Rozporządzenie (*Regulation*) 1228/2003

- **Reguluje trzy zagadnienia:**
 - Mechanizm rekompensat międzyoperatorskich (ITC)
 - Harmonizacja taryf przesyłowych w WM
 - Zarządzanie ograniczeniami przesyłowymi w WM
 - **Założenie:**
 - Trzy ww. obszary zostaną doprecyzowane w wiążących wytycznych (*Guidelines*), których opracowanie powierzono ERGEG
 - Wytyczne w sprawie zarządzania ograniczeniami (*Congestion Management Guidelines*) zostały przyjęte i weszły w życie 1.12.2006 r.
 - Projekt wytycznych w sprawie harmonizacji taryf przesyłowych został opracowany (dotyczy zalecanych stawek opłat płaconych przez wytwórców (*generation - G*) i odbiory (*load - L*)). Nie został przekazany do procedury tzw. komitologii, ponieważ wytyczne mają być przyjęte razem z ITC.
 - Projekt wytycznych w sprawie mechanizmu rekompensat nie został uzgodniony przez Regulatorów w 2006 r. KE przekazała zadanie do ETSO, które wypracowało tymczasowe porozumienie na 2008-2009.
-

Rozporządzenie (*Regulation*) 1228/2003

- Wytyczne ds. Zarządzania Ograniczeniami (*CM guidelines*) określają m.in. wymagania dotyczące:
 - Zasad udostępniania zdolności przesyłowych (rynkowe), dwie metody uznane za spełniające wymagania (*implicit i explicit auctions*)
 - Koordynacji metod przez OSP w regionach (zakładany termin 1.01.2007 r.)
 - Wprowadzenia rynków dnia bieżącego (od 1.01.2008 r.)
 - Przejrzystości i publikacji informacji, m.in. :
 - Prognozy rozwoju infrastruktury sieciowej
 - Prognozy zdolności przesyłowych
 - Informacje o alokowanych i wykorzystanych zdolnościach przesyłowych
 - Przepływy handlowe i rzeczywiste oraz opis działań dostosowawczych podjętych w celu zapewnienia bezpieczeństwa pracy systemu
 - Informacja *ex ante* na temat planowanych odstawień JW oraz *ex post* na temat planowanych i nieplanowanych odstawień JW (powyżej 100 MW)
 - Informacje dotyczące dostępności sieci, dostępu do sieci i wykorzystania sieci

Rozporządzenie (*Regulation*) 1228/2003

- Zmiana podejścia do tzw. kontraktów historycznych, m.in. po orzeczeniu prejudycjalnym 17/03
- Raport zgodności z Rozporządzeniem (*Regulation 1228 Compliance Report*)
 - Opracowany przez ERGEG w 2007 r. i zaprezentowany na FF
 - Kolejny raport przygotowywany na 2008 r., zgodnie z zaleceniem KE ma być bardzo szczegółowy (m.in. wskazywać konkretne przypadki niezgodności z Rozporządzeniem 1228).
 - ERGEG opracował wewnętrzny dokument określający kryteria zgodności, krajowi Regulatorzy odpowiadają za zebranie i przekazanie danych.
 - KE dotychczas nie prowadzi żadnych postępowań przeciwko MS o naruszenie przepisów Rozporządzenia 1228/2003, wszystkie postępowania dotyczą naruszenia Dyrektywy 54/2003, również te w sprawie kontraktów historycznych.

Dyrektywa 2003/54

- Art. 20 ust. 1:

Państwa członkowskie powinny zapewnić wdrożenie zasady dostępu stron trzecich do systemów przesyłowych (...) na podstawie publikowanych taryf, stosowanych obiektywnie i bez dyskryminacji wobec użytkowników systemów

- Art. 9 lit e):

Operator systemu przesyłowego powinien być odpowiedzialny za przestrzeganie zasady niedyskryminacji w odniesieniu do użytkowników systemu lub grup (org.: classes) użytkowników, w szczególności w odniesieniu do przedsiębiorstw powiązanych z operatorem.

Ustawa - Prawo energetyczne

- Zadania Prezesa URE

- Kontrolowanie realizacji obowiązków wynikających z przepisów rozporządzenia nr 1228/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2003 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej (art. 23 ust. 2 pkt 11)
- Rozstrzyganie sporów w zakresie określonym w art. 8 ust.1 ustawy – PE (dotyczy także wymiany transgranicznej) – art. 23 ust. 2 pkt 12
- Nakładanie kar finansowych w trybie art. 56 ust. 1 pkt 1d (nieprzestrzeganie przepisów Rozporządzenia 1228/2003)

Ustawa - Prawo energetyczne

- Zadania Prezesa URE
 - Monitorowanie funkcjonowania systemu elektroenergetycznego w zakresie wypełniania obowiązku publikowania przez operatorów systemów przesyłowych i dystrybucyjnych informacji dotyczących połączeń międzysystemowych, korzystania z sieci i rozdziału zdolności przesyłowych stron umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii (art. 23 ust. 2 pkt 20d)
 - Zatwierdzanie IRiESP w części dotyczącej bilansowania systemu i zarządzania ograniczeniami systemowymi (art. 23 ust. 2 pkt 8)

Rozporządzenia wykonawcze

- Rozporządzenie „systemowe” (§18):
 - Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego zapewnia dostęp do połączeń międzysystemowych w zakresie posiadanych zdolności przesyłowych, na warunkach uzgodnionych z operatorami systemów przesyłowych krajów sąsiadujących z terytorium RP, z wykorzystaniem mechanizmu udostępniania zdolności przesyłowych spełniającego wymagania niedyskryminacji i przejrzystości.

Integracja rynków krajowych – rynki regionalne

- Europa Północna (kraje nordyckie, Polska, Niemcy)
 - Udostępnianie zdolności przesyłowych w aukcjach niejawnych – implicit (istotna rola giełdy energii)
 - Istotne różnice w tzw. „dojrzałości” rynków – transparentność, zmienność cen, metody zarządzania ograniczeniami
- Europa Środkowo – Wschodnia (Polska, Niemcy, Czechy, Słowenia, Węgry, Austria, Słowenia)
 - Udostępnianie zdolności przesyłowych w aukcjach jawnych - explicit (istotna rola OSP)
 - Brak rynku czasu bieżącego w niektórych krajach (np. w Polsce)

Inne rekomendacje, zasady, wytyczne

Wytyczne dobrych praktyk (nie wiążące), wdrażane w ramach regionalnych rynków energii elektrycznej

- Wytyczne ERGEG ds. integracji rynków bilansujących ([ERGEG Guidelines of Good Practice on balancing markets integration](#))
- Wytyczne dobrych praktyk ERGEG w sprawie zarządzania informacją i przejrzystości ([ERGEG Guidelines of Good Practice on Information Management and Transparency](#))

Dziękuję za uwagę